

ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๐๕๐๗/๘๒๙

กวด. 117
วันที่ 27 มิ.ย. 61
เวลา 17.30 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 5114 109
วันที่ 27 มิ.ย. 2561 17.00

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๗/เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง อุทยานธรณีสตูลได้รับการรับรองจากยูเนสโกเป็นอุทยานธรณีโลก (UNESCO Global Geoparks)
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และ
วัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ที่ ๐๒๐๕/๗๖๑๐ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙
๓. สำเนาหนังสือกรมทรัพยากรธรณี ที่ ๐๕๐๗/๑๐๘ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๐
๔. สำเนาหนังสือกรมทรัพยากรธรณี ที่ ๐๕๐๗/๑๐๙ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๐
๕. สำเนาหนังสือกรมทรัพยากรธรณี ที่ ๐๕๐๗/๑๒๗๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐
๖. สำเนาหนังสือกรมทรัพยากรธรณี ที่ ๐๕๐๗/๑๒๗๘ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐
๗. สำเนาหนังสือกรมทรัพยากรธรณี ที่ ๐๕๐๗/๑๓๕๖ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐
๘. สำเนาหนังสือ UNESCO Global Geopark ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๑
๙. เอกสารอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks)

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง อุทยานธรณีสตูลได้รับการ
รับรองจากยูเนสโกเป็นอุทยานธรณีโลก (UNESCO Global Geoparks) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้
เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) รักษาการแทนรองนายกรัฐมนตรี
(พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบ
ให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้วรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ดังนี้ ๑) เห็นชอบให้เสนอ
อุทยานธรณีสตูลเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks) และ ๒) มอบหมายให้
คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
ดำเนินการเสนออุทยานธรณีสตูลเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกต่อองค์การยูเนสโก ณ กรุงปารีส
สาธารณรัฐฝรั่งเศส ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ สำหรับค่าใช้จ่ายการเป็นสมาชิก
อุทยานธรณีโลกของยูเนสโกภายหลังได้รับการรับรองการเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกรายปี จำนวนปีละ
๑,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือประมาณ ๓๕,๐๐๐ บาท (สามหมื่นห้าพันบาทถ้วน) ให้จังหวัดสตูลจัดทำ
แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามขั้นตอนต่อไป
ตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติได้ดำเนินการเสนออุทยานธรณีสตูลเป็นสมาชิกอุทยานธรณีสตูลของโลกของยูเนสโก ต่อองค์การยูเนสโก ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรธรณี ได้ประสานงานกับหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และร่วมกันดำเนิน กิจกรรมพัฒนาแหล่งต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบของอุทยานธรณีให้เกิดความเชื่อมโยงของความสำคัญของมรดก ทางธรณีวิทยาผ่านการศึกษา การศึกษาวิจัยการอนุรักษ์ และการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของยูเนสโก

๑.๒.๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรธรณี ได้เรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศเข้าร่วมศึกษาในพื้นที่ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเพื่อ การเตรียมความพร้อมสำหรับการตรวจประเมินความเหมาะสมในการเป็นอุทยานธรณีสตูลของโลกของอุทยานธรณีสตูล จำนวน ๓ ครั้ง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ - ๗ ประกอบด้วย

๑) Prof. Patrick Mc Keever ตำแหน่ง Chief of Section at the Global Earth Observation Section และ Secretary of the International Geoscience Programme จากองค์การ ยูเนสโก ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส และ Ms. Eunhee Lee ตำแหน่ง Associate Programme Specialist for Natural Sciences จากสำนักงานยูเนสโก ประเทศไทย ในระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๓ มกราคม ๒๕๖๐

๒) Prof. Emeritus Dato' Dr. Ibrahim Koomoo รองประธาน Global Geoparks Network (GGN) จากมหาวิทยาลัยแห่งชาติมาเลเซีย และ Prof. Dr. Norhayati Ahmad ตำแหน่ง Chairman Pusat Penyelidikan Langkawi จาก Universiti Kebangsaan Malaysia ในระหว่าง วันที่ ๑ - ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๓) Mr. Zhang Yuan - hai ตำแหน่ง Associate Professor and Evaluator of UNESCO Global Geopark จาก Institute of Karst Geology สาธารณรัฐประชาชนจีน ในระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๑.๒.๔ ยูเนสโกได้ตรวจประเมินคุณค่าทางวิชาการด้านธรณีวิทยาของอุทยาน ธรณีสตูลและพบว่า มีความสำคัญและโดดเด่นระดับโลก และได้ส่งผู้ประเมินภาคสนาม จำนวน ๒ ราย ประกอบด้วย Prof. Artur Sa ผู้ประเมินจากประเทศโปรตุเกส และ Mr. Li Wei ผู้จัดการสำนักงานอุทยานธรณี เขาหวางซาน สาธารณรัฐประชาชนจีน เดินทางมาตรวจประเมินความเหมาะสมของอุทยานธรณีสตูลในการเป็น อุทยานธรณีสตูลของโลกของยูเนสโก ในระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ โดยผู้ประเมินได้จัดทำรายงานเสนอ ไปยังยูเนสโกพิจารณาในการประชุม UNESCO Global Geopark Council เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๐ ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีมติที่ประชุมพิจารณาคุณสมบัติของอุทยานธรณีสตูลว่าครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ และนำมติดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารของยูเนสโก

๑.๒.๕ ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารของยูเนสโก ได้รับรองอุทยานธรณีสตูลของโลกของ ยูเนสโก จำนวน ๑๓ แห่ง รวมทั้งอุทยานธรณีสตูลในการประชุมครั้งที่ 204th Session of the Executive Board ซึ่งจัดขึ้นในระหว่างวันที่ ๔ - ๑๗ เมษายน ๒๕๖๑ ณ องค์การยูเนสโก โดยได้ส่งหนังสือแจ้งผลอย่างเป็นทางการกับ ผู้อำนวยการอุทยานธรณีสตูล และประกาศใน website ของยูเนสโก (<https://en.unesco.org>) รายละเอียด ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการพิจารณารับรองอุทยานธรณีสตูลเป็นสมาชิกอุทยานธรณีสตูลโลกของยูเนสโกเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๑ อันเป็นผลสืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เห็นชอบให้เสนออุทยานธรณีสตูลเป็นสมาชิกอุทยานธรณีสตูลโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks) ต่อองค์การยูเนสโก ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้การดำเนินงานของอุทยานธรณีประเทศและอุทยานธรณีสตูลโลกของยูเนสโกเป็นไปอย่างเป็นระบบตามสากล จึงจำเป็นต้องเร่งรับดำเนินการสร้างกลไกการบริหารจัดการอุทยานธรณีสตูลโลกของประเทศไทย เพื่อให้การดำเนินการบริหารจัดการอุทยานธรณีสตูลโลกเป็นไปด้วยความถูกต้องเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ของยูเนสโก

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ อุทยานธรณีสตูลโลกของยูเนสโก เป็นพื้นที่ที่รวมแหล่งและสภาพภูมิประเทศที่มีความสำคัญทางธรณีวิทยาในระดับนานาชาติ โดยพื้นที่เหล่านี้ได้รับการบริหารจัดการแบบองค์รวม ซึ่งประกอบด้วย การอนุรักษ์ การให้การศึกษา และการพัฒนาอย่างยั่งยืน การอาศัยคุณค่าของมรดกทางธรณีวิทยาร่วมกับคุณค่าของมรดกทางธรรมชาติวิทยา และคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมในพื้นที่ในการเสริมสร้างให้เกิดความตระหนักรู้และความเข้าใจให้มากขึ้นในประเด็นสำคัญที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น การใช้ทรัพยากรในโลกอย่างยั่งยืน การบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศโลก และการลดผลกระทบจากพิบัติภัยธรรมชาติ เพื่อยกระดับความตระหนักรู้ของประชาชนให้เห็นความสำคัญของมรดกทางธรณีวิทยาดังแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อุทยานธรณีสตูลโลกของยูเนสโกทำให้ชุมชนท้องถิ่นมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นตนเองและทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น การสร้างวิสาหกิจชุมชนโดยมีนวัตกรรมใหม่ การสร้างงานใหม่ การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยาจะทำให้ชุมชนมีรายได้และเศรษฐกิจจะระดับรากหญ้ามีการพัฒนาขึ้นอย่างมั่นคงและยั่งยืน ในขณะเดียวกันทรัพยากรธรณีสตูลก็ได้รับการปกป้องและอนุรักษ์ไปพร้อมกัน

๔.๒ อุทยานธรณีสตูลโลกเมื่อได้รับการจัดตั้งแล้ว จะมีสถานะเป็นอุทยานธรณีสตูลโลกภายในระยะเวลา ๔ ปี หลังจากนั้นจะต้องได้รับการประเมินอุทยานธรณีสตูลโลกใหม่อีกครั้ง (Revalidation) เพื่อให้รักษาคูณสมบัติและคุณภาพของอุทยานธรณีสตูลโลก โดยยูเนสโกจะส่งผู้เชี่ยวชาญมาดำเนินการประเมินใหม่อีกครั้ง หากผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ซึ่งประกอบด้วย หัวข้อธรณีวิทยาและภูมิประเทศ (ขอบเขตอุทยานธรณีสตูล การอนุรักษ์ทางธรณีวิทยามรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรม) โครงสร้างการบริหารจัดการการสื่อสาร และการให้ความรู้การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา และการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคอย่างยั่งยืนจะได้รับการต่ออายุเป็นอุทยานธรณีสตูลโลกอีก ๔ ปี แต่หากไม่ผ่านการประเมิน หน่วยงานผู้รับผิดชอบในการบริหารอุทยานธรณีสตูลโลกต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามขั้นตอนและข้อเสนอแนะของยูเนสโกให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี ทั้งนี้ หากไม่สามารถดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้แล้วเสร็จภายในกำหนดได้ จะถูกถอดถอนจากการเป็นอุทยานธรณีสตูลโลก รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๔.๓ การดำเนินการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรณีวิทยาและจัดตั้งอุทยานธรณีสตูลเป็นภารกิจที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งธรณีวิทยาและจัดตั้งอุทยานธรณีสตูลภายใต้คำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งขณะนี้มียุทยานธรณีสตูลระดับท้องถิ่นทั้งสิ้น ๔ แห่ง ประกอบด้วย อุทยานธรณีสตูลผาชัน-สามพันโบก จังหวัดอุบลราชธานี อุทยานธรณีสตูลไม้กลายเป็นหินตาก จังหวัดตาก อุทยานธรณีสตูลโคราช

จังหวัดนครราชสีมา และอุทยานธรณีขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยอุทยานธรณีโคราชและอุทยานธรณีผาชัน - สามพันโบก กรมทรัพยากรธรณีได้ยื่นเสนอเพื่อให้คณะกรรมการฯ พิจารณาการเป็นอุทยานธรณีประเทศแล้ว

๔.๔ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงศึกษาธิการได้หารือร่วมกันแล้วว่าในขั้นตอนต่อไปเห็นควรสร้างกลไกการบริหารจัดการอุทยานธรณีโลกของประเทศ เพื่อให้การดำเนินการบริหารจัดการอุทยานธรณีโลกเป็นไปด้วยความถูกต้องเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ของยูเนสโก

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ดังนี้

๕.๑ อุทยานธรณีสตูลได้รับการพิจารณารับรองการเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก (UNESCO Global Geoparks) แล้ว เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๑

๕.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงศึกษาธิการจะร่วมกันดำเนินการสร้างกลไกการบริหารจัดการอุทยานธรณีโลกของประเทศ เพื่อให้ระบบการบริหารจัดการอุทยานธรณีโลกในประเทศเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของยูเนสโกและเพื่อรองรับการนำเสนออุทยานธรณีโลกในบริเวณอื่นๆ ของไทยต่อไป

๕.๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรธรณี จะประสานหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดสตูล และอุทยานธรณีโลกยูเนสโกสตูล พิจารณาดำเนินการตามข้อสังเกตของสมาชิกสภาอุทยานธรณีโลกต่อการพัฒนาอุทยานธรณี ดังนี้

๑) ดำเนินการอนุรักษ์แหล่งธรณีวิทยาที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง เช่น แหล่งซากดึกดำบรรพ์เขาน้อย และต่อยอดองค์ความรู้ด้านธรณีวิทยาโดยการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม

๒) เร่งรัดการป้องกันพื้นที่ชายฝั่งทะเลและสิ่งก่อสร้างบริเวณแนวชายฝั่งที่ได้รับการกัดเซาะโดยธรรมชาติอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณแนวสะพานที่เป็นเส้นทางท่องเที่ยวธรณีวิทยาบริเวณเขตข้ามกาลเวลาเขาโต๊ะหยง

๓) สร้างความเข้มแข็งและพัฒนาประสิทธิภาพของหน่วยงานที่ทำหน้าบริหารจัดการพื้นที่อุทยานธรณีให้ดำเนินการตามกรอบแนวคิดของอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก

๔) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างเครือข่ายอุทยานธรณีโลกทั้งระดับภูมิภาคและระดับโลก รวมทั้งขยายความร่วมมือกับอุทยานธรณีโลกแห่งอื่นๆ และศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาเป็นอุทยานธรณีโลกข้ามพรมแดน (Transnational UNESCO Global Geoparks) ร่วมกับอุทยานธรณีโลกยูเนสโกลังกาวีในอนาคต

๕) ส่งเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่อุทยานธรณีโลก และส่งเสริมความรู้ด้านการตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นในพื้นที่ให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและเชื่อมโยงกับบริบทของอุทยานธรณีโลก เปิดโอกาสการค้าและเพิ่มช่องทางของสินค้าท้องถิ่นเพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งและมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยใช้กรณีศึกษาของ ปันหยาบาดิก และทุ่งหัวโฮมสเดย์

๖) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา พัฒนาระบบการขนส่งและสาธารณูปโภคเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาโดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีคุณภาพและมาตรฐานมากขึ้น ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาผ่านองค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวหลักของประเทศ สร้างจุดดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวโดยการเชื่อมโยงเรื่องเล่า เรื่องราวกับมรดกทางธรรมชาติ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ตระหนักในมรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรม

๗) ส่งเสริมการ...

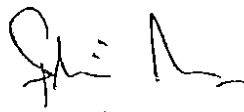
๗) ส่งเสริมการศึกษาในพื้นที่อุทยานธรณี พัฒนาหลักสูตรในทุกระดับความรู้ทางวิทยาศาสตร์โลก ธรรมชาติวิทยา วัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจถึงความสำคัญของวิทยาศาสตร์โลกที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้คนในพื้นที่ และเกิดความตระหนักในความจำเป็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรณี และเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน รวมทั้งสร้างเครือข่ายครูจีโอพาร์ค

๘) จัดทำแผนการดำเนินงาน ๔ ปี ของอุทยานธรณีสตูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อพัฒนามาตรฐานของอุทยานธรณีสตูลและเตรียมรองรับการประเมินใน ๔ ปี ข้างหน้า

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรธรณี

โทร. ๐ ๒๖๒๑ ๙๖๓๗

โทรสาร ๐ ๒๖๒๑ ๙๖๕๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ utsahagul@yahoo.com